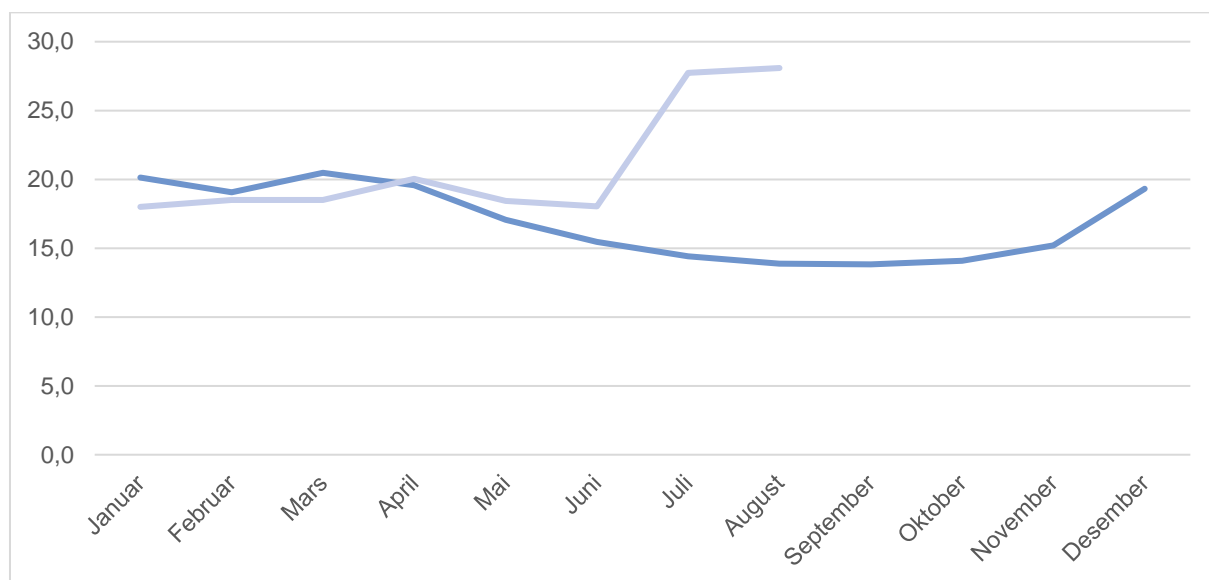

Flere med 80 prosent foreldrepenger etter regelendring

1. juli 2024 ble foreldrepengeperioden for de som velger 80 prosent dekningsgrad 11 dager lengre. Endringen fører til at den samlede utbetalingen blir omtrent lik for foreldre uavhengig av hvilken dekningsgrad de velger.

Umiddelbart etter at endringen ble innført økte andelen foreldre som valgte 80 prosent dekningsgrad fra 18 prosent i juni til 28 prosent i juli og august. I juli og august 2023 var andelen 14 prosent.

Figur 1. Andel med 80 prosent dekningsgrad. 2023 og hittil i 2024.

I og med at det er sesongvariasjoner i valget av dekningsgrad sammenligner vi bruken til de som fikk barn i juli og august 2023 med de som fikk barn de samme månedene i 2024. Økningen fra 14 til 28 prosent tilsvarer en økning fra 590 til 1000 personer.

Det har vært en trend de siste årene at andelen som velger 80 prosent dekningsgrad har sunket. I 2014 var andelen 35 prosent, mot 17 prosent i 2023. I gjennomsnitt i 2024 fram til endringen trådte i kraft, var andelen 18,5 prosent. Denne trenden har nå snudd.

Om foreldrepengeordningen

Regelverket på foreldrepenger er slik at foreldrene kan velge mellom 100 eller 80 prosent foreldrepenger. Lengden på permisjonen er 49 uker for de som velger 100 prosent, og 61 uker og 1 dag for de som velger 80 prosent. Tidligere var lengden for de som valgte 80 prosent på 59 uker, og dette førte til at den totale utbetalingen ble ulik mellom de to gruppene. Ved å legge til 11 dager for de som velger 80 prosent foreldrepenger er utbetalingen nå tilnærmet lik.

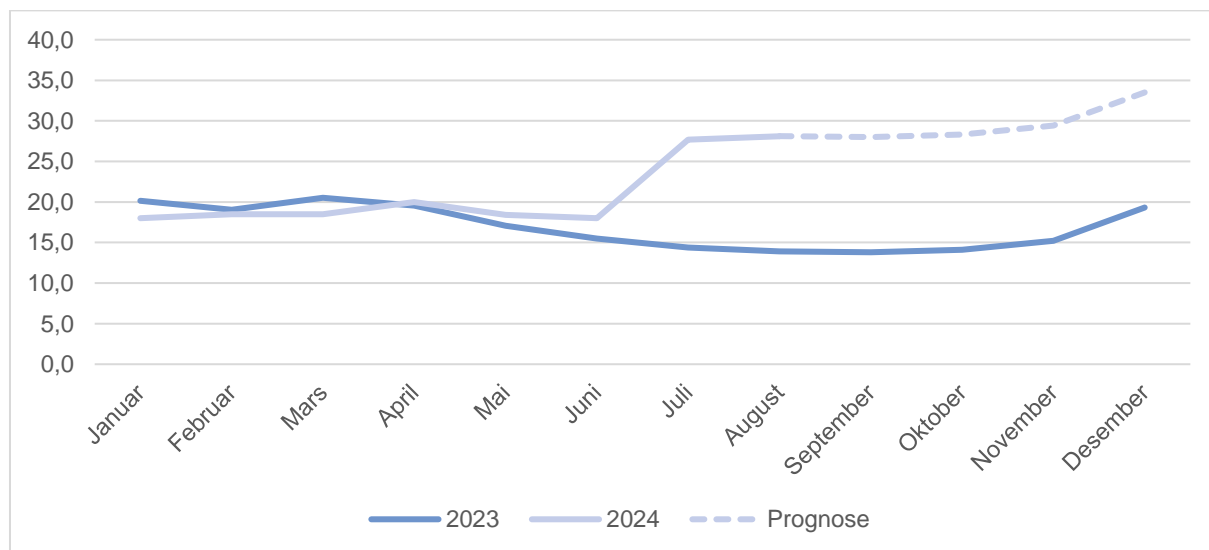
Flere med 80 prosent foreldrepenger blant de som får barn på vinteren

Det er mer vanlig blant foreldre som får barn på vinteren og våren å velge 80 prosent dekningsgrad, enn blant de som får barn på sommeren og høsten (se figur 1). Dette henger sammen med at barn født i starten av året (og i desember) har en lenger periode fra foreldrepengene tar slutt og fram til de har rett på barnehageplass. I gjennomsnitt var det 20 prosent av de som fikk barn i perioden januar til april 2023, samt desember 2023, som valgte 80 prosent dekningsgrad. Blant de som fikk barn i perioden juli til oktober 2023 var andelen kun 14 prosent. Barn født i august, september og oktober har rett på barnehageplass den måneden de fyller ett år og slutten på foreldrepengeperioden sammenfaller ofte med tiden for barnehagestart. Barn født i juli har rett på plass i august måneden etter de fyller ett år.

Forventer ytterligere økning fremover

I og med at de som får barn på sommeren og tidlig høst vanligvis har en lavere andel som velger 80 prosent foreldrepenger, og denne gruppen nå har hatt en såpass stor økning, gir det oss en indikasjon på at andelen mest sannsynlig vil øke mer utover høsten og vinteren. Dersom vi antar at utviklingen vil være lik som i 2023, forventer vi at andelen kommer til å øke til over 30 prosent i desember 2024 og holde seg høy gjennom vinteren 2025.

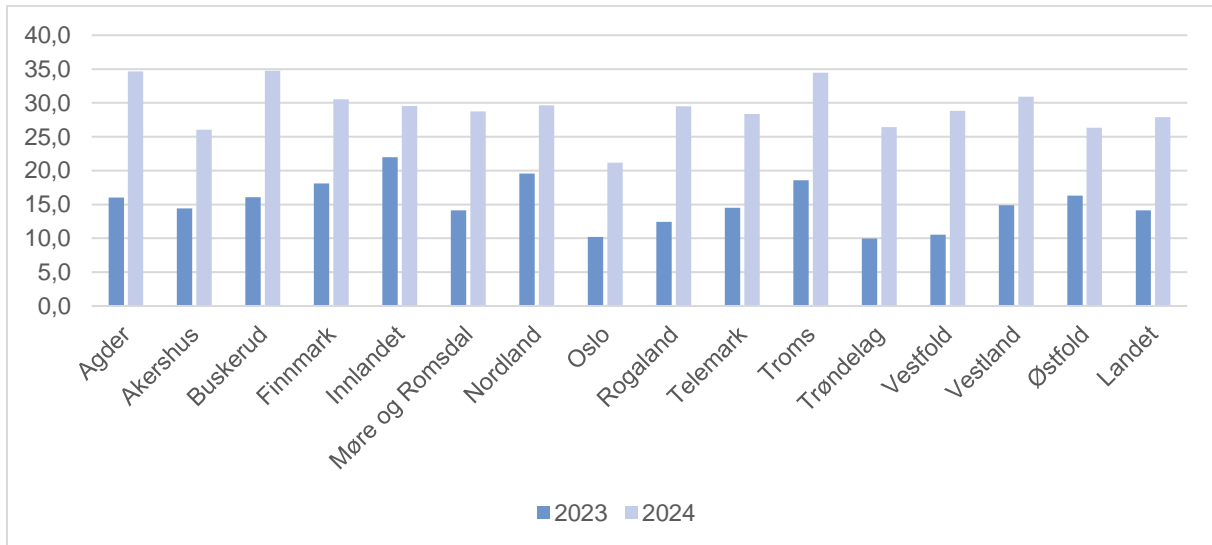
Figur 2. Andel med 80 prosent dekningsgrad. 2023, hittil i 2024 og prognose for resten av 2024.

Store forskjeller mellom fylkene

Alle fylker har hatt en stor økning i andelen med 80 prosent foreldrepenger. Økningen har vært klart størst i Agder og Buskerud, der andelen økte fra 16 til 35 prosent. Det er også disse fylkene som nå har den høyeste andelen foreldre som velger 80 prosent foreldrepenger. Lavest andel som velger dette, både før og etter regelendringen, er det blant foreldrene i Oslo. Der var det 10 prosent før regelendringen og 21 prosent etter som valgte dette.

Figur 3. Andel med 80 prosent foreldrepenger. Fylke. Gjennomsnitt for juli og august 2023 og 2024.

Oslo skiller seg ut fra resten av landet ved at foreldre bosatt her har den laveste andelen som velger 80 prosent foreldrepenger gjennom hele året – bortsett fra de som får barn i desember. Denne gruppen har den høyeste andelen som velger 80 prosent foreldrepenger i hele landet. Dette henger sammen med at det er mye press på barnehageplasser i Oslo, og at de som får barn i desember ikke har rett på barnehageplass før i august året etter at barnet fyller ett år.

Figur 4. Andel med 80 prosent dekningsgrad. Hele landet og Oslo. 2023

